

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

Бүгэдэ арадай сонин

ҮНЭН

1921 оной декабрин 21-нээ гарана

2003
оной
декабрин
24
Среда
№214
(20876)

Убэлэй эхин
харагшан
гахай
харын
1
гарагай
4

Засагай
дээдын
зургаануудта

ТУСХАЙ
ДУГААР

БУРЯАДАЙ ПРАВИТЕЛЬСТВО: ҮДЭР ҮДЭРЭЙ ҮЙЛЭ ХЭРЭГҮҮД

2003 оой декабрин 15-наа 20 хүрэтэр

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л.В.Потапов декабрин 15-да Правительствын гэшүүдтэй, гүйсэдхэлгын засагай зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэй түсблэлгын заншалта зүблөө үнгэргэбэ.

Зүблөөндэ хабаадагшадтай Л.В.Потапов нимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ гээбэ, «Хүн зоной нөөсөлгөнүүдые үйлдбэринн хүгжэлтэдэ номололгын гол шухала асуудалнууд» гэхэн эрдэмтэй-практическа семинарые бэлдэлгэ болон үнгэргэлгэ, бюджетдэй гаргашануудые зүб хэмжээгээр гаргалдуулга, «Алас Дурнын болон Забайкалийн экономика болон социальна хүгжэлт» гэхэн Федеральна тусхай зорилготой программа бэлдүүлхэ талаар министрствын үндэстэй албан зургаануудтай хүдэлмэрилгэ, Байгалай эрхэ нүхсэлэй талаар хүдэлмэри бэлдүүлгэ, харгалздаг халбаринуудай предприятинууднаа халбаруудай оросо, «Бурятмясопром» ОАО-до Монголой мяха худалдалга, ЖКХ-гай 2004 оной бюджет, гүрэнэй хүтэлбэрлэгдэ табигдадаг гаргашануудые хороолог гэхэ мэтэ болоно.

Тэршэлэн дулаасуулгын хахын ябаса, өөһэдэн олзо оршонуудые элсүүлгэ, гүрэнэй болон муниципальна уринуудые хаалга, хүдөө ажахын удаадахи жэлдэ бэлдэлгэ, пенсонио реформын ябаса, Никольскын ашагта малтамалай хэбтшэ, налогой журам бэхжүүлхэ талаар комиссин шийдбэрлэнүүд, 2003 ондо алта олзоборилгын болон вертолседуудые үйлдбэрлэгын урид хараалагдахан үрэ дүнүүд, Буряад ороной 2004 оной социаль-экономика хүгжэлтын программа гэхэ мэтэ асуудалнууд суглаан дээрэ мүн лэ шагналда.

Декабрин 15-да Л.В.Потапов гүрэнэй хүтэлбэрлэгдэ табигдадаг гаргашануудые хорооо асуудал хаража үзэбэ. Удаань Буряад ороной толгойлогшо республикын эблэрүүдгын судьянартай танилсаба. Удын хойно энергетикые хубилган шэнэхдэлгые хаража үзэбэ, элшэ хүсэ алмадаг технологиуудай талаар зүблөө үнгэргэбэ. Декабрин 16-да Леонид Васильевич «Байкалстекло» ОАО-гой асуудалнуудар зүблөө үнгэргэбэ, финансын министрэй 2003 оной бюджетдэй гаргашы шагнажа үзэбэ, удаань Буряад ороной аймагуудта үнгэргэгдэбэ хунгалтын дүнүүд тухай мэдээлэлтэй танилсахан байна.

Декабрин 17-до республикын Президент Буркоосоюзай эмхнүүдтэ хү худалдажа абаха, шэнээр болбосоруулха хүдэлмэриые хайжаруулха талаар зүблөө үнгэргэбэ, гүрэнэй зөөри хүтэлбэрлэхэ талаар албанууд хоорондын республиканска комиссин зүблөө хүтэлэ.

Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдхи орлогшо В.О.Гейдбрехт декабрин 15-да харгалздаг министрствынүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэй түсблэлгын зүблөө үнгэргэбэ. Удаань 2002 оной республикын хамтаруулагдахан бюджетые болон 2003 оной зорилгонуудые гүйсэдхэлгын дүнүүдые, хотын транспортар ябалгын талаар хүнгэлэлтэнүүдые, Байгалай талаар Правительствена комисси тухай дүрмүүдые нэгэдхи вице-премьер хаража үзэбэ.

Декабрин 16-да Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдхи орлогшо Буряад ороной 2003 оной хамтаруулагдахан бюджетые гүйсэдхэлгын дүнүүдые, 2004 оной зорилгонуудые, республикын социаль-экономическа хүгжэлтын эрхэ жэлэй программые хаража үзэбэ. Удын хойно тэрэ Түгнын уурхайн социаль-соёлой объектүүдые муниципальна зөөридэ дамжуулга, Улаан-Үдэ хототой «Бурятэнерго» гэхэн эмхитэй тоосоонууд, РБ-гэй Президентын А.Б.Чубайстай уулзалгые бэлдэлгэ гэхэ зэргын асуудалнуудые хаража үзэбэ. Удын хойно тэрэ Түгнын уурхайн социаль-соёлой объектүүдые муниципальна зөөридэ дамжуулга, Улаан-Үдэ хототой «Бурятэнерго» ОАО-гой тоосоонууд, А.Б.Чубайстай РБ-гэй Президентын уулзалгые бэлдэлгэ гэхэ зэргын асуудалнуудар хүдэлмэринн хэдэн зүблөөнүүдые үнгэргэбэ.

Декабрин 17-до Владимир Оттович Севербайкальск хотодо 127 квартиратай байрын гэрэй барилгы дүүргэхэ ябадалда мүнэ номололго, «Эрмитаж Сибирь» программын хэмжээ ябуулгануудые үнгэргэлгэ гэхэ мэтэ асуудалнуудые хаража үзэбэ, республикын Президентын хабаадалгатайгаар аттестационно комиссин зүблөөндэ хабаадаба. Удын хойно нүүрхэнэй үнэ сэнгүүд, дулаа хэмжэлгын түхээрлэгнүүдые тодхоной ашаар бюджетдэй гаргашануудые алмалта гэхэ зэргын асуудалнуудые хаража үзэбэ.

Декабрин 18-да В.О.Гейдбрехт РФ-гэй субъектүүдэй хуралсые хүтэлбэрлэгын зургаануудай бүридэл болон штадай тушаалнуудай талаар зүблөө үнгэргэбэ. Удын хойно Буряадай Правительствын зүблөөндэ тэрэ хабаадаба.

Декабрин 19-дэ Владимир Оттович үйлдбэрлэгдэ хүдэлмэридэй бүридэлгые хүгжөөхтэ талаар Советдэй заседан үнгэргэбэ «Байгалай оршондохи дэбдхэлгые экологин талаар зоно болгон хубаарилга тухай» РФ-гэй Правительствын тогтоолой түлэб дээрэ хүдэлмэрилэбэ.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Б.Г.Бальжиров түрүүтэй Россин Федерацийн Президентын дэргэдхи Буряад Республикын Бүрин эрхэтэ түлөөлэгшын газарта хүдэлмэридэ Байгалай оршондохи дэбдхэлгы хилэгнүүдые зохицуулха асуудалаар РФ-гэй Байгалин нөөснүүдэй министрствэдэ, Хойто-Муяын тоиселин барилгын түгсэхгэдхонтэй болон тэрэни саг үргэлжын ашагалгалда тушаагдахантай дашарамдуулан, Разлив, Северомуйск посселоудай хүн зоние ондоо тээшэн зөөлгэ асуудалаар РФ-гэй Правительствата, Россин Гостройдо, «Российские железные дороги» ОАО-до хүдэлмэрилбэ. Тэршэлэн ЛВРЗ-гэй газай ажахые нэлбэн шэнэхдэлгые түгсэххэ, ЛВРЗ-дэмүнгэ номололгые саашань үргэлжэлүүлхэ, Тальцы станцида ябаган зоной виадук барилга гэхэ мэтэ асуудалнуудар «Российские железные дороги» гэхэн асуудалаар хүдэлмэрилбэ. удаань Хойто зүгэй болон үсөөн тоото арадуудай хэрэгүүдэй талаар Федерацийн Советдэй комитедэй «Дүхэриг-шэрээгэй» хүдэлмэридэ хабаадаба.

Социальна халбаринн хүгжэлтын талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо И.М.Егоров декабрин 18-да республикын хүн зоние ажалаар хангалгада туна хүргэдэг координационно комитедэй суглаа үнгэргэбэ. Декабрин 19-дэ Иннокентий Матвеевич Буряад ороной Эхэнэрнүүдэй холбоной байгуулагдахаар 10 жэлэй ойдо зориулагдахан тус холбоной республиканска зүблөөн дээрэ түрүүлэгшээр хууба.

Декабрин 16-да Пуралсал болон эрдэм ухаанай министрствын ударидалгаар естественноматематическа дүхэригэй предметүүдээр, технологи болон олзын хэрэг эрхилэлгын талаар юрэнхы хуралсалай хургуулинуудай хурагалдай аймаг аймагай олимпиаданууд үнгэрэбэ. Декабрин 19-дэ республикын Пуралсал болон эрдэм ухаанай министрствын коллегинн зүблөөн болобо. Ажалай болон социальна хүгжэлтын министрствэдэ Буряад Республика дотор хүдэлмэринн газарнуудые байгуулга болон бүрин сахилгын Юрэнхы схемын хэмжээ ябуулгануудые 2003 оной турнада халбары халбаржар, аймаг аймагуудар (хотонуудар) дүүргэлгые шэнжэлгэдэ хэрэгтэй материалнуудые бэлдэлгэ үргэлжэлэбэ. Гадна тус министрствын мэргэжэлтэд республикын дэбдхэлгэ дээрэ социальна түлбэрлэгдэ болон хүнгэлэлтэнүүдые абагшадые тусгаарлан тоо бүридхэлдэ абагшын талаар программа комплексые нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри бэлдүүлгэ.

Декабрин 15-да Элүүрые хамгаалгын министрствэдэ республикын аймагууднаа Улаан-Үдэ хото эрхэн хэллэгтэй эхэнэрнүүдтэ медицинскэ тушаламжа эмхидхэхэ талаар хүдэлмэринн зүблөөн үнгэрэбэ. Тэршэлэн республикын юрэнхы хуралсалай эмхи зургаануудта хүүгэдэй эдэ хоол эмхидхэхэ талаар Россин элүүрые хамгаалгын министрствын коллегинн зүблөөндэ материалнууд бэлдэгдэжэ байгаа.

Декабрин 17-до Соелой министрствэдэ социаль-соелой түлбүүдэй яармаг үнгэргэхэ талаар хүдэлмэринн бүлэгтэй зүблөөн болобо. Декабрин 19-дэ Сибирин гүрэнэй соелой болон искусствын академинн түүхын-соелой уг баялгатай кафедратай танилсаха ёһолол үнгэрэбэ.

Залуушуудай хэрэгүүдэй, аяналгын, физическэ культура болон спортын талаар гүрэнэй комитедэй тушаламжаар Барилгашадай проспект дээрхи соелой-спортын комплексдо хүүгэдэй болон эршүүлэй командануудай дунда минифутболлоор мурсыөөн үнгэрэбэ. Декабрин 17-до хотын библиотекэдэ «Доброволец-2003» гэхэн республиканска конкурсын дүнүүд сооголдобо. Мүн спортын габьяата мастер К.С.Олзоевой 70 наһанай ойдо зориулагдахан дүрэ буялдалгын барилдаагаар «Абай Гэсэр» гэхэн заншалта мурсыөөн үнгэргэбэ долоон хоногто Улаан-Үдэдэ болобо.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо В.В.Перелевая хүтэлбэрлэгдэ Промышленностиин үйлдбэринн инфраструктурын талаар технологиуудай министрствэдэ 2004 оной республиканска бэждэй түлэбэ нэмээжэ зохёохо талаар зүблөөнүүд эмхидхэгдэбэ. «Буряад ороной алтан» гэхэн республиканска программа заһабарилгада. Республикын промышленна предпрятинуудта инвестиционно томо түлбүүдые бэлдүүлхэ ябадал шэнжэлэгдэбэ. Промышленна предпрятинуудай 2004 оной хүдэлмэринн багсаамжалагдахан үрдүнүүд харагдаба. Республикын худалдаа-наймаанай промышленна палатын ажалбуулга шэнжэлэн тодорхойлогдобо.

Гадна Промышленностиин министрствэдэ Свердловско областин Машина бүтээгшэдэй холбоной хүдэлмэринн дүйдүршэл саашань шудалагдаба,

политикын республиканска хараа бодомжые бэлдүүлхэ талаар хэмжээ ябуулганууд зохёогдобо, Буряадай дэбдхэлгэ дээгүүр хотонууд хоорондын автобусуудар зөөлгэдэ документүүд шэнээр бүридүүлэгдэбэ.

Хуули ёһоной асуудалнуудай, хамгаалгын болон захиргаанай зургаануудтай харилсаа холбоной талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо О.В.Хыпиктуев декабрин 15-да «Арадай Хуралай саашанхи үелдэ бэлдүүлхэ хуули зохёолын хүдэлмэринн программын» түлбээр республикын Президентдэ болоһон зүблөөндэ хабаадаа, харгалздаг байгуулагтанууд, эмхнүүдтэй аншарадай зүблөө үнгэрэбэ.

Декабрин 16-да Олег Валентинович республикын дэбдхэлгэ дээрэ милициин түшэг тулгуурита пунктиуудай асуудалнуудар Буряадай МВД-гэй түлөөлэгшэдтэй хүдэлмэринн хэлэ хэлэн уулзалгануудые үнгэргэбэ. Энгэл үдэртөө хэлэлтэнүүдые гүйсэдхэлгын коллегинн үргэлжэлдэмэл хуралдаанай хүдэлмэридэ хабаадаба.

Декабрин 17-до РОСТО-гой шенүмэй хүдэлмэридэ байлсаба.

Декабрин 18-да РФ-гэй Юстициин министрствын Буряад Республикадахи управлениин 2003 оной ажал ябуулгын дүнүүдые болон 2004 оной зорилгонуудые хаража үзэхэ коллегинн хүдэлмэридэ хабаадаба.

Декабрин 19-дэ Олег Валентиновичай хабаадалгатайгаар «Гэмгэ ябадалнуудтай тэмсэлые шагналдалга» гэхэн республиканска комплексно тусхай зорилготой программа зохёолын талаар хүдэлмэринн бүлэгтэй зүблөөн болобо.

Агропромышленна комплексын хүгжэлтын талаар Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Л.Д.Турбановай харгалздаг Хүдөө ажахын болон эдэ хоолой министрствэдэ заһанай ажахын советдэй хүдэлмэринн бүлэгтэй зүблөөн үнгэрэбэ, 2004 оной бюджетдэ мал ажалые мүнгөөр хангалгын талаар тоо бодолгонууд, дуралданууд бэлдэгдэбэ, Монгол оронхоо мяха худалдажа абаха тухай асуудал «Бурятмясопром» ОАО-той хэлсэгдэбэ.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Н.И.Быковэй ударидаг Барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажахын министрствын түлөөлэгшэд үнгэргэбэ долоон хоногто Сэлэнгын аймагай объектүүддээрэ барилга-хабаралгын хүдэлмэринн шанарые болон барилгын материалнуудые үйлдбэрлэгын шанарые шалгажа байгаа, гэр байрын-коммунальна ажахын министрствын түлөөлэгшэд Сэлэнгын аймагай объектүүддээрэ эрхилэгдэдг барилга-хабаралгын хүдэлмэринн шанарые, барилгын материалнуудые үйлдбэрлэгын шанарые шалгаа, гэр байрын-коммунальна ажахын 2004 оной бюджет тухай Буряадай Президентын зарлигай түлэб бэлдэгдэжэ байгаа, барилгын комплексдо кадрнуудые бэлдэхэ талаар коллегий үнгэргэбэ, Барилгын министрствын болон нютагай промышленностиин, коммунально-ажайуудалай предпрятинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай рескомой хоорондохин халбаринн тарифуудай талаар хэлсэ бэлдэбэ.

Декабрин 18-да республикын гэр байрын-коммунальна ажахын предпрятинуудтай үрлэлгые тоо бүридхэлдэ абалгын болон түлэлгын болзорые хунаалгын талаар албанууд хоорондын комиссин зүблөөн үнгэрэбэ.

Правительствын Түрүүлэгшын орлогшо - Зөөринн харилсаануудай гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Е.М.Пальцев декабрин 15-да оорынгоо орлогшонортой болон харгалздаг албан зургаануудай хүтэлбэрлэгшэдтэй зүблөө үнгэргэбэ, республикын зөөридэ оролог газарай участогуудые зөөри болгожо эзлэхэ эрхэнүүдые бүридүүлхэ болон тоо бүридхэлдэ абаха тухай асуудалнуудые хаража үзэбэ.

Декабрин 17-до Евгений Михайлович Эрхүү хотодо Буряад Республикын Правительствын болон Россин Үнэтэ саархануудай талаар федеральна комиссин Эрхүүгэй региональна ангийн хоорондо зүблөө багалба, Гүрэнэй зөөри хүтэлбэрлэгын талаар республиканска албанууд хоорондын комиссин зүблөө үнгэрэбэ.

Декабрин 18-да Е.М.Пальцев инвестиционно түлбүүдые харалгын талаар комиссин зүблөөндэ хабаадаа, декабрин 19-дэ республиканска бюджетдэ үрлэлгые хааха асуудалаар республикын Финансын министрствын болон Улаан-Үдэ хотын Захиргаанай хүтэлбэрлэгшэдэй хабаадалгатайгаар зүблөө үнгэрэбэ.

Республикын Президентын болон Правительствын Захиргаанай Хүтэлбэрлэгшэ - министр И.Б.Дагбаев декабрин 15-да Захиргаанай бүридлэхэ ангиуудай хүтэлбэрлэгшэдтэй аншарадай зүблөө үнгэргэбэ, Захиргаанай бүхи албануудай, ангиуудай хүдэлмэринн мүнөө үсын асуудалнуудые, саашанхи түсбүүдые зүбшэн хэлсэбэ.

Хиналгын управлени министрствынүүдэй, албан зургаануудай эмхи байгуулануудай тушалгалдай республикын Президентын даабаринуудые дүүргэһон тухай мэдээл бэлдэжэ байгаа, «Буряад Республикын интотекын корпораци» гэхэн ОАО-гой сан жасын-ажахын ажал ябуулгын шагналта бэлдүүлэ, Гүрэнэй-хуули ёһоной управлениин мэргэжэлтэд Аншарадай, Хуралай комитедүүдэй зүблөөнүүдтэ хабаадаа, федеральна хуулинуудай түлбүүдээр хуули ёһоной тобиололнуудые бэлдэбэ.

Гүрэнэй албанай, кадрова политикын болон нютагай өөһэдэн хүтэлбэрлэгшэдэй хүдэлмэрилгын талаар комитедэй түлөөлэгшэд Буряад Республикын гүрэнэй албанай дээдын болон ахамад гушаалнуудые эзэлдг гүрэнэй алба хаагшадые аттестацилга эмхидхэхэ талаар хүдэлмэридэ хабаадаа, шэнээр томилогдохон хүдөөгэй, посселогуудай захиргаануудай гушаануудай «Нютагай өөһэдэн хүтэлбэринн эрхэ байдалда посселогуудай, хүдөө хууринуудай захиргаануудай ажал ябуулга» гэхэн тэмээр семинарта бэлдэхэл эрхилэбэ.

Үндэһэтэй хэрэгүүдэй, нинтий болон шажанай нэгэдлэлүүдтэй харилсаа холбоонуудай талаар комитет эхэнэрнүүдэй советүүдэй республиканска зүблөө бэлдэжэ үнгэрэбэ.

Республикын Президентын Мэдээсэлэй болон хэблэлэй управлени Хэжэнгын болон Кабанскын аймагуудта журналистнуудай аймагууд хоорондын суглаануудые эмхидхэбэ.

Буряад Республикын Президентын болон Правительствын хэблэлэй албан.

Буряад Республикын Арадай Хуралай түсэблэһэн хэмжээ ябуулганууд

2003 оной декабриин 22-һоо 26 хүртэр

I. БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛАЙ ЭЭЛЖЭЭТЭ XI СЕССИ

Сессиин нээлтэ 23.12. 10.00 Ехэ Танхим
Комитедүүдэй зүблөөнүүд 11.00-18.00
Пленарна хуралдаан 24.12. 9.00-13.00 14.00-
18.00 Ехэ Танхим
Пленарна хуралдаан 25.12. 9.00-13.00 14.00-
18.00 Ехэ Танхим
Пленарна хуралдаан 26.12. 9.00-13.00 14.00-
18.00 Ехэ Танхим

II. ТҮСЭБЛЭЛГЫН ЗҮБЛӨӨНҮҮД

Арадай Хуралай Түрүүлэгшэ А.Г.Лубсановта

1. Декабриин 15-һаа 19 хүртэр Арадай Хуралай
үнгэргэһэн хэмжээ ябуулганууд тухай эмхидхэлэй
таһагай мэдээсэл
2. Арадай Хуралай хиналтада байһан
документүүдые гүйсэдхэлгын байдал тухай
эмхидхэлэй таһагай мэдээсэл
3. Үнгэргэһэн долоон хоногто Арадай Хуралай
бэслүүлһэн ажал ябуулга тухай республиканска
хэблэлэй шэжлэл тухай хэблэлэй албанай
мэдээсэл
4. Арадай Хуралай ээлжээтэ XI сессидэ
бэлдэлгын ябаса тухай
5. Декабриин 22-һоо 26 хүртэр Арадай Хуралай
түсэблэһэн хэмжээ ябуулганууд тухай

III. АРАДАЙ ХУРАЛАЙ КОМИТЕДУУДАЙ ЗҮБЛӨӨНҮҮД

Бюджетэй, налогуудай сан жаса болон банкнуудай талаар комитет Түрүүлэгшэ Ц.Э.Доржиев

Нэгдэхэ уншалгаар найшаагдаһан «2004 оной
республиканска бюджет тухай» Буряад
Республикын хуулин түлэб тухай 23.12. 11.00
Бага танхим

Гүрэнэй байгуулалтын, нютагай өөһэдэн хүтэлбэрийн болон хуули ёһо сахилгын талаар комитет

Түрүүлэгшэ А.Н.Маслов
«2004 оной республиканска бюджет тухай»
Буряад Республикын хуулин түлэб тухай 23.12.
11.00 каб.123

Уласхоорондын болон региональна харилсаа холбоонуудай, үндэһэтэнэй асуудалнуудай, нинтын эмхинүүд болон шажанай нэгдэлнүүдэй хэрэгүүдэй талаар комитет

Түрүүлэгшын орлогшо В.Б.Цыбикжапов
Арадай Хуралай ээлжээтэ XI сессиин үзэмжэдэ
табигдаһан асуудалнууд тухай 23.12. 11.00
каб.233

Газарай асуудалнуудай, аграрна политикын болон эд хэрэглэгшэдэй дэлгүүрэй талаар комитет Түрүүлэгшэ В.А.Павлов

1. Нэгдэхэ уншалгаар найшаагдаһан «2004
оной республиканска бюджет тухай» Буряад
Республикын хуулин «Хүдөө ажахы болон загана
олзоборилго» гэхэн бүлэгөөр «2004 оной
республиканска бюджет тухай» Буряад
Республикын хуулин түлэб тухай

2. Нэгдэхэ уншалгаар баталагдаһан «Газар
тухай» Буряад Республикын хуулин түлэб тухай

3. «Буряад Республикын Арадай Хурал тухай»
Буряад Республикын Хуулида хубилтануудые,
нэмэлтэнүүдые оруулха тухай» Буряад
Республикын хуулин түлэб тухай

4. «Буряад Республикын Президент тухай»
Буряад Республикын Хуулида хубилтануудые,
нэмэлтэнүүдые оруулха тухай

5. «Буряад Республикын Президентын
хунгалта тухай» Буряад Республикын Хуулида
хубилтануудые, нэмэлтэнүүдые оруулха тухай»

Буряад Республикын хуулин түлэб тухай

6. Нэгдэхэ уншалгаар баталагдаһан «Буряад
Республикын Арадай Хуралай депутатуудай
хунгалта тухай» Буряад Республикын хуулин
түлэб тухай

7. «Буряад Республикын агропромышленна
комплексн байдал болон тэрэниие хүгжөөлгын
хэмжээнүүд тухай» парламентын шагналгануудые
үнгэргэлгэ тухай

8. Арадай Хуралай депутатуудай зан абарин
дүримүүдэй түлэб тухай 23.12 11.00 каб.119

Социальна политикын талаар комитет Түрүүлэгшэ С.Г.Мезенин

1. «Нуралсал тухай» Буряад Республикын
Хуулин 18-дахи статьяе (Бэшүүрэй аймагта
хургуулин урда тээхи нуралсал хангаха хубидань)
дүүргэлгын ябаса тухай

2. «Хүбүүн, (басаган) болгожо абахыень
зүбшөөгдэдэг хүүгэд» гэхэн РФ-гэй Гэр бүлын
кодексын 124-дэхи статьяе дүүргэлгын ябаса тухай

3. Арадай Хуралай ээлжээтэ XI сессиин үзэмжэдэ
табигдаха хуулинуудай түлэбүүд тухай

4. Буряад Республикын Арадай Хуралай
Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай 23.12 11.00
каб.218

Экономическа политикын, байгаалин нөөсөнүүдые ашагалгын болон оршон тойронхи хамгаалгын талаар Арадай Хуралай комитет

Түрүүлэгшэ В.Г.Ирильдеев
Арадай Хуралай ээлжээтэ XI сессиин үзэмжэдэ
табигдаха асуудалнууд тухай 23.12. 11.00
каб.211

IX. ХҮДЭЛМЭРИИН ЗҮБЛӨӨНҮҮД

Арадай Хуралай Хэрэгүүдые эрхилэгшэ - Аппарадай хүтэлбэрилэгшэ Б.Б.Эрдынеев

1. 2003 оной декабриин 22-һоо 26 хүртэр
түсэблэһэн хэмжээ ябуулганууд тухай

2. Арадай Хуралда хиналтада байһан
документүүдые гүйсэдхэлгын байдал тухай

3. Арадай Хуралай ээлжээтэ XI сессидэ
бэлдэлгын ябаса тухай

4. Элдэб зүйл 22.12. 14.00 Бага танхим
Арадай Хуралай комитедүүдтэ

Социальна политикын талаар Арадай Хуралай комитет

Түрүүлэгшэ С.Г.Мезенин
1. «Нуралсал тухай» Буряад Республикын
Хуулин 15-дахи статьяе (Бэшүүрэй аймагта
хургуулин урда тээхи нуралсал хангалгын
хубида) 18-дахи статьягай гүйсэдхэл тухай
2. Россин Федерациин Гэр бүлын кодексын
«Хүбүүн (басаган) болгожо, үргэжэ абахы
зүбшөөгдэһэн хүүгэд» гэхэн 124-дэхи статьяе
гүйсэдхэлгын ябаса тухай 22.12. 16.00 каб.216

V. БУРЯАД РЕСПУБЛИКА ДОТРОЙ НЮТАГАЙ ӨӨНЭДЭН ХҮТЭЛБЭРИЙН ТҮЛӨӨЛЭЛГЫН ЗУРГААНУУДАЙ БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ХУРАЛТАЙ ХАРИЛСАЛГА

Прибайкалиин аймагай депутатуудай Сөвөдэй
сесидэ Арадай Хуралай депутат С.Г.Мезенинэй
хабаалга 26.12. Турунтаево нуурин

Хяагтын аймагай депутатуудай Сөвөдэй сесидэ
Арадай Хуралай депутат Д.Ц.Д.Мункуевай
хабаалга 26.12. Хяагта хото

VI. РЕСПУБЛИКАНСКА ХЭМЖЭЭ ЯБУУЛГАНУУД

Буряад Республикын Правительствын
зүблөөндэ Арадай Хуралай депутатуудай
хабаалга 22.12. 10.00 Буряад Республикын

Буряад Республикын Президентын Зарлигууд

«Буряад Республикын нуралсалай габьяата хүдэлмэрилэгшэ» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ А.Г.Розенкодо олгохо тухай

Хүмүүжүүлэгдэ, хүүгэдэй харууһагүй ябадалые нэргылхэ, хүүгэдэ
болон эдиршүүлэй эрхэнүүдые хамгаалха хэрэгтэ хубита оруулһанай,
олон зоной туршада аша үрэтэйгөөр ажаллаһанай түлөө Улаан-Үдэ
хотын Социально-ажалай дадхал нуралсалай болон мэргэжлэй
талаар шэлэлгын «Эдельвейс» түбэй директор РОЗЕНКО Анатолий
Григорьевичто «Буряад Республикын нуралсалай габьяата
хүдэлмэрилэгшэ» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной октябриин 28.
№ 299.

...

«Буряад Республикын габьяата барилгашан» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ В.В.Димовада олгохо тухай

Барилгын талаар габьяатай байһанай, үни удаан үнэн сэхээр
ажаллаһанай түлөө Зүүн-Сибирин түмэр замай харгын барилга-
хабсаралгын трестын барилга-хабсаралгын 182-дохи поездын
орлогшо дарга ДИМОВА Валентина Всеволодовнада «Буряад
Республикын габьяата барилгашан» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ
олгохо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной октябриин 28.
№ 300.

...

«Буряад Республикын габьяата экономист» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо тухай

Сан жасын-экономическа ажал ябуулгада амжалтануудые
туйлаһанай, үни удаан үнэн сэхээр ажаллаһанай түлөө «Буряад
Республикын габьяата экономист» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

БАДУЕВА Александра Петровнада - Буряад Республикын
Барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажахын
министерствын ахмад бухгалтер;

ГРИГОРЬЕВА Екатерина Григорьевнада - «Авиакомпания
«Баргузин» гэхэн гэхэн акционернэ бүлгэмэй ахмад бухгалтер;

КОСТЮНИН Олег Николаевичта - Россин Федерациин
Финансын министерствын Буряад Республикадахи хиналта-
шалгалтын управлениин орлогшо дарга;

ЛАМПИЛОВА Светлана Лхамжаповнада - Россин Федерациин
Финансын министерствын Буряад Республикадахи хиналта-
шалгалтын управлениин таһагай орлогшо дарга;

МАНГАТАЕВА Лидия Нимаевнада - Уялгата медицинскэ
страхованиин Буряадай территориальна жасын таһагай дарга;

МРИНСКАЯ Нина Георгиевнада - «Загорск тосхоной гэр
байрын-коммунальна социальна комплекс» гэхэн муниципальна
унитарна предпритияин экономист;

ЧЕБУНИНА Екатерина Савельевнада - Улаан-Үдэ хотын
Захиргаанай «Водоканал» гэхэн муниципальна, унитарна
предпритияин экономист.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной октябриин 28.
№ 301.

...

Хүүгэдэй харууһагүй байлга болон хуули хазагайруулгы хэргылхэ системн эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэды Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Хүүгэдэ болон эдиршүүлэй эрхэнүүдые хамгаалха, хүүгэдэй
харууһагүй байлга болон хуули хазагайруулха ябадалые нэргылхэ
хэрэгтэ хубитаяа оруулһанай, үни удаан аша үрэтэйгөөр
хүдэлмэрилэһэнэй түлөө Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар
шагнаха:

АЛЕКСЕЕВА Валентина Владимировнае - Хяагтын аймагай
захиргаанай наһа гүйсөөгүй хүүгэдэй хэрэгүүдэй талаар комиссиин
түрүүлэгшын орлогшо;

РИНЧИНО Сергей Хобисхаловиче - Хурамхаанай аймагай
захиргаанай социальна асуудалнуудай талаар толгойлогшын
орлогшо;

ТЕСЛЕНКО Наталья Дмитриевнае - Прибайкалиин аймагай
захиргаанай наһа гүйсөөгүй хүүгэдэй хэрэгүүдэй, тэдэнэй
эрхэнүүдые хамгаалгын талаар комиссиин түрүүлэгшын орлогшо.

Буряад Республикын Президент А.В.ПОТАПОВ.

Улаан-Үдэ хото,
Правительствын байшан.
2003 оной октябриин 28.
№ 307.

ХҮНЭЙ ЭРХЭНҮҮДЭЙ БҮГЭДЭ НИИТЫН ДЕКЛАРАЦИ

Преамбула

Хүн түрэлтэнэй бүлын бүхы гэшүүдтэ гүн хүдэнь боложо тодорлон нэрэ хүндые, тэдэнэй адли тэгшэ болон хаһагдашагүй эрхэнүүдые зүбшөөн мэдэрэлгэ эрхэ сүлөөгэй, үнэн зүбэй болон бүгэдэ ниитын эб найрамдалай үндэһэ нуурин болоно гэжэ анхаралдаа абажа; болон

хүнэй эрхэнүүдые хэрэгсэхэйгүи болон сэдхэлээрээ шоодборилон үзэхэ ябадал хүн түрэлтэнэй нэһхэл бодоодо зэбүүрхэл үүсхэдэг зэрлиг үйлэ ябадалнуудта хүргэһэн болоод, хүнүүдэй сүлөөтэйгөөр үгэ хэлэхэ болон ханал хүсэлнүүдтэй байха болон хүрдэн айжа байхаһаа, үгырэн доройтохоһоо сүлөөтэй дэлхэйе байгуулаха ябадал хүнүүдэй үндэр эхэ эрмэлзэлынь гэжэ соносхогдоһониие хараада абан; болон

эсэсэй эсэстэ зонхилон дарлалтын урдаһаа буһалгаа хэжэ эрхэ нүхэсэлһөө хүниие сүлөөлхын тула хуули засагаар хүнэй эрхэнүүдэй хамгаалагдаха хэрэгтэй байхые хараада абан; болон

арадуудай хоорондо хани барисаанай харилсаа холбоонуудые хүгжөөлгэдэ туһа хүргэхэ хэрэгтэйе хараада абан; болон

хүнэй гол эрхэнүүдтэ, хүнэй нэрэ хүндэ болон хүнэй эрхим дээдын сэнтэй байлагда, эршүүл болон эхнэрнүүдэй адли тэгшэ эрхэтэй байлагда этигэжэ байһанаа Устав соогоо баталһаниие, мүнөөнэйхиһөө үлүү эрхэ сүлөөтэй байха зуураа Нэгэдэмэл Нацинуудай арадуудай социальна дэбжэлтэдэ болон ажа-һуудалай эрхэ байдалые найжаруулгада туһа хүргэхые шийдэһэн ушарые хараада абан; болон

гэшүүн-гүрэнүүд Нэгэдэмэл Нацинуудай Эмхитэй харилсаа холбоотойгоор хүнэй эрхэнүүдые болон гол сүлөөнүүдые бүгэдэ ниитээрээ хүндэлхэ болон сахиха ябадалда туһа хүргэхэ уялга абанан ушарые хараада абан; болон

тус уялгые гүйсэдөөр бэелүүлхын тула эдэ эрхэнүүд болон сүлөөнүүдэй шэнжэ шанарые бүгэдэ ниитээрээ ойлгохо ябадалай аргагүй ехэ удха шанартай байһаниие хараада абан,

тус Декларацие саг үргэлжэ хараада абан, хүн бүхэнэй болон ниигэм олоной зургаан бүхэнэй гэгээрэл болон хуралсалай аргаар, үндэһэтэнэй болон уласхоорондын түрүү шэнжэтэй хэмжээ ябуулануудай аргаар Эмхин гэшүүн гүрэнүүдтэ ажаһуудаг арадуудай дунда болон тэдэнэй юрисдикци доро байһан территориуудта ажаһуудаг арадуудай дунда эдэ эрхэнүүдые, сүлөөнүүдые хүндэлэлгэдэ болон хангалгада туһа хүргэхые эрмэлзэхын тула Хүнэй эрхэнүүдэй бүгэдэ ниитын Декларацие бүхы арадуудай болон бүхы гүрэнүүдэй дүүргэхые эрмэлзэхэ ёһотой байһан зорилго гэжэ Генеральна Ассамблей зарлан тунхаглана.

Статья 1
Бүхы хүнүүд сүлөөтэйгөөр болон өөһэднүүгэ нэрэ хүндын, эрхэнүүдэй талаар сүлөөтэйгөөр болон адли тэгшээр түрэдэг. Тэдэнэр оюун сэдхэлтэй, нэһхэл бодолтой байна, тиин бэе бэетэйгээ аха дүүнэр мэтээр харилсаха ёһотой.

Статья 2
Хүн бүхэн шуһанай, арһанай үнгын, эрэ эхэнэрэй, хэлэнэй, шажан мүргэлэй, политическэ гү, али ондоо этигэл бодолай, үндэһэ яһанай гү, али социальна уг гарбалай, зөөрин, сословно гү, али бусад байдалай талаар ямаршые илгаагүйгөөр тус Декларацияр соносхогдоһон бүхы эрхэнүүдтэй, бүхы сүлөөнүүдтэй байха ёһотой.

Тэрэнһээ гадна хүнэй ажаһуудаг территориин бэеэ даанхай гү, али харгалзалга доро байһан аад, өөһэдн хүтэлбэриггүй гү, али өөрынгөө бүрин эрхэтэ байдалые али нэгэн ондоо аргаар хизаарланги байлганаа дулдыдангүй, ороной, али территориин политическэ, хуули ёһоний, али уласхоорондын статусай үндэһөөр ямаршые илгаа хэгдэхэ ёһогүй.

Статья 3
Хүн бүхэн ажаһууа, сүлөөтэй байха

Статья 4
Хэншые богоолшологодо гү, али эрхэ сүлөөгүй байдалда байлгагдаха ёһогүй; богоолшолого болон богоолнуудые худалдалга бүхы түхэл янзаар хоригдодог.

Статья 5
Хэншые тамалагдаха гү, али хэрзэги бүдүүлгээр, хүн бусаар гү, али нэрэ хүндые доромжолһон хандалгада, хэһээлтэдэ хүртэхэ ёһогүй.

Статья 6
Хаанашые байбал, хүн бүхэн өөрыгөө хуули ёһоний субъект гэжэ мэдэрүүлхэ эрхэтэй.

Статья 7
Бүхы хүнүүд хуулиин урда тэгшэ эрхэтэй болон ямаршые илгаагүйгөөр хуулиин зүгһөө тэгшээр хамгаалагдаха эрхэтэй. Бүхы хүнүүд тус Декларацие хазгайруулан ямаршыеб дискриминациһаа, нимэ дискриминацида ямаршыеб аргаар тухиралтаһаа адли тэгшээр хамгаалагдаха эрхэтэй.

Статья 8
Хүн бүхэн конституцияр гү, али хууляар тэрэндэ олгогдоһон тэрэнэй гол эрхэнүүдые хазгайруулан ушарта эрхэ түлөөлэлгэтэй үндэһэн сүүдүүдээр эрхэнүүдэй талаар түгэс сагааруулагдаха эрхэтэй.

Статья 9
Хэншые дура зоргоор тушаагдаха, барибшалагдаха гү, али үлдүүлэн намнагдаха ёһогүй.

Статья 10
Тэрэнэй эрхэнүүдые, уялгануудые тодорхойлхын, тэрэндэ шэглүүлэгдэһэн угловоно гэмнэлгын үндэһэтэй байлгые баталхын тула гүйсэд тэгшэ эрхэтэй байлгын үндэһэ нуури дээрэ хүн бүхэнэй хэрэг элитээр, үнэн зүб бүхы эрилтэнүүдые сахилгатайгаар, дулдыданги бэшэ болон али али талада тэгшээр хандадаг сүүдээр харагдаха эрхэтэй.

Статья 11
1. Гэмтэ ябадал гаргаба гэжэ гэмнэгдэһэн хүн бүхэн хамгаалалтын талаар бүхы арга боломжонуудай хангалдаһан элитэ сүүдэй шэнжэлэл болон шүүмжэлэл хэһэнэй аргаар тэрэнэй зэмтэй байлгын хуулиин ёһоор тодорхойлогдохо саг хүртээр зэмгүй гэжэ тоологдохо эрхэтэй.

2. Али нэгэн үйлэ ябадал гаргаһан гү, али үйлэ ябадал гаргангүй байһанай түлөө үндэһэн хуулинуудаар гү, али уласхоорондын хуули ёһонуудаар гэмтэ ябадал гэжэ тэдэ ябадалнуудые гаргаха сагтань тодорхойлогдоогүй байһан ушарта гэмтэ ябадал гаргаһанай түлөө хэһээгдэхэ ёһогүй. Тэрэшэлэн гэмтэ ябадал гаргаһан сагта хэрэглэгдэхэ аргатай байһанда орходоо, үлүү хүндэ хэһээлтэ тохогодо аргагүй.

Статья 12
Хэншые тэрэнэй хубиин болон гэр бүлын ажабайдалда дура зоргоор хамааралгада, тэрэнэй гэр байрын хүртэшгүй байлгые, тэрэнэй абадаг корреспонденциин нюуса байлгые гү, али тэрэнэй нэрэ хүндые, нэрэ солье зоргоороо эбдэхэ ябадалда хүртэхэ ёһогүй. Хүн бүхэн нимэ хамааралгаһаа гү, али зоргоороо баһамжалан доромжолоһоо хууляар хамгаалагдаха эрхэтэй.

Статья 13
1. Хүн бүхэн гүрэн бүхэнэй хэмжээн соогуур сүлөөтэйгөөр иишэ тиишээ ябаха болон ажаһуудаг газараа шэлэхэ эрхэтэй.
2. Хүн бүхэн, өөрынгөө орониие энэ тоодо оруулан, ямаршые оронһоо гаража ошохо, болон өөрынгөө орондо бусаха эрхэтэй.

Статья 14
1. Хүн бүхэн мүрдэлгэһөө тэргэлжэ, ондоо ороноудта ажаһууа газар бэдэрхэ болон энэ газарые ашаглаха эрхэтэй.
2. Политическэ бэшэ гэмтэ ябадал гү, али Нэгэдэмэл Нацинуудай Эмхин зорилгонуудта, ёһо дүримүүдтэ харша үйлэ ябадал гаргалгада бодото дээрээ үндэһээлэгдэһэн мүрдэлгын үүсхөгдэһэн ушарта энэ эрхэ хэрэглэгдэжэ болохогүй.

Статья 15

2. Хэншые өөрынгөө эрхэтэн байлганаа дура зоргоор хаһуулагдаха гү, али өөрынгөө эрхэтэн байлгые хубилгаха эрхэтээ хаһуулагдаха ёһогүй.

Статья 16
1. Наһаяа гүйсэһэн эршүүл болон эхнэрнүүд арһанай үнгын, үндэһэ яһананай гү, али шажан мүргэлэй талаһаа ямаршые хизаарлалтануудгүйгөөр гэрлэхэ болон гэр бүлэ байгуулаха эрхэтэй.

Гэр бүлэ бололгын, гэр бүлэдэ байлгын болон гэрлэлгээ болуулалгын сагта тэдэнэр адли тэгшэ эрхэтэй байдаг.

2. Гэр бүлэ боложо байһан хоёр талын сүлөөтэйгөөр болон гүйсэдөөр үгээ ойлголсоһон ушарта гэр бүлэ бололго баталагдажа болохо.

3. Гэр бүлэ байгаагаар олгогдоһон, ниигэм олоной гол үүрын болодог аад, ниигэм олоной болон гүрэнэй зүгһөө хамгаалагдаха эрхэтэй.

Статья 17
1. Хүн бүхэн гансаараа гү, али бусадтай хамта зөөри эзлэхэ эрхэтэй.

2. Хэншые өөрынгөө зөөринһөө ондоо талын дура зоргоор хаһагдаха ёһогүй.

Статья 18
Хүн бүхэн ханал бодолай, нэһхэл сэдхэлэй болон шажан мүргэлэй сүлөөтэй байха эрхэтэй; энэ ямар удхатайб гэбэл, өөрынгөө шажан мүргэлые гү, али ханал бодолые болон өөрынгөө шажан мүргэл гү, али үзэл бодолые гансаараа, мүн бусадтай суг хамта, хуралсада, уншалга мүргэлдэ болон шажанай, ёһо сахилгын гуримуудые дүүргэлтэдэ сүлөөтэйгөөр шүтэн эрхилэхэ аргатай.

Статья 19
Хүн бүхэн үзэл бодолай талаар сүлөөтэй болон үзэл бодооло сүлөөтэйгөөр элрхэйлэхэ эрхэтэй байдаг; энэ эрхэдэ оруулагдана гэбэл, өөрынгөө үзэл бодолые наадгүйгөөр баримталха эрхэ сүлөө болон ямаршые аргаар болон гүрэнэй хилэнүүдһээ дулдыдангүйгөөр мэдээлнүүдые, үзэл бодолнуудые бэдэрхэ, абаха болон дэлгэрүүлхэ сүлөө гэхэ мэтэ болоно.

Статья 20
1. Хүн бүхэн тайбан ёһоний суглаануудта болон эблэлнүүдтэ сүлөөтэйгөөр сугларан нэгдэхэ эрхэтэй.
2. Ямаршыеб эблэлдэ орохын тула хэншые хүсөөр баалагдаха ёһогүй.

Статья 21
1. Хүн бүхэн шууд сэхээр гү, али сүлөөтэйгөөр хунгагдаһан түлөөлэгшэдөөр дамжуулан, өөрынгөө гүрэннине хүтэлбэрилгэдэ хабаадаха эрхэтэй.
2. Хүн бүхэн өөрынгөө орон дотор гүрэнэй албанда адли тэгшээр хүртэхэ эрхэтэй.

3. Арадай ханал хүсэл правительствын засагай үндэһэ нууриин байха ёһотой; энэ ханал хүсэл бүгэдэ ниитын болон адли тэгшэ хунгуулиин эрхын, нюусаар дуугаа үгэлгын, али дуугаа үгэлгын эрхэ сүлөө хангаһан адли удха шанартай бусад түхэл янзануудай үндэһөөр үнгэргэгдэхэ ёһотой үе үсын болон хуурмагша-луулагдаагүй хунгалтын үедэ элрхэйлэгдэхэ ёһотой.

Статья 22
Хүн бүхэн ниигэм олоной гэшүүн байһан тула үндэһэ яһанай хүсэлэл оролдолгонуудай болон уласхоорондын харилсаа холбооной үндэһөөр, гүрэн бүхэнэй байгуулалтай, арга нөөснүүдтэй зохилдуулан, социальна хангалгада, экономическа, социальна болон соёлой талаар тэрэнэй нэрэ хүндые болон сүлөөтэй хүгжэлтые дэмжэлгэдэ хэрэгтэй эрхэнүүдые бэелүүлгэдэ хүртэхэ эрхэтэй.

Статья 23
1. Хүн бүхэн ажаллаха, хүдэлмэриэ сүлөөтэйгөөр шэлэхэ, ажалай үнэн зүб болон зохид хайн эрхэ байдалда хүртэхэ, ажалгүйдэлгэһөө хамгаалагдаха эрхэтэй.

2. Хүн бүхэн, ямаршые илгаагүйгөөр, адли ажалай түлөө адли тэгшэ түлбэри абаха эрхэтэй.

3. Хүдэлдэг хүн бүхэн тэрэнэй өөрын болон гэр бүлын нэрэ түрэтэй

аргануудаар нэмээгдэһэн үнэн зүб болон хангалтатай түлбэри абаха эрхэтэй.

4. Хүн бүхэн өөрынгөө аша туһануудые хамгаалхын тула мэргэжэлэй холбоонуудые байгуулаха болон мэргэжэлэй холбоонуудта орохо эрхэтэй.

Статья 24
Хүн бүхэн, хүдэлмэрийн үдэрые тааруугаар хизаарлаха болон үе үсын түлбэритэй амаралта абаха эрхые оруулалсан, амарха болон сүлөө сагтай байха эрхэтэй.

Статья 25
1. Хүн бүхэн тэрэнэй өөрын болон гэр бүлын элүүр энхые, дүүрэн ажаһуудалые хангалгада хэрэгтэй эдэе хоолтой, хубсаһатай, гэр байртай байха, медицинскэ харууһалга болон шуһала хэрэгтэй социальна хангалгые оруулалсан, ажалгүй үлэхэ, үбшэлэхэ, эрэмдэг бэетэй болохо, наһанай нүхэрһөө хахасаха, үтэлэхэ гү, али тэрэнһээ дулдыдадаггүй шалтагануудаар ажамидарха аргая мухардаха бусад ушарнуудта хангалдаха эрхэтэй.

2. Эхнэрүүд болон няһа хүүгэд тусгаар хангалгада, туһаламжада хүртэхэ эрхэтэй. Гэр бүлэдэ гү, али гэр бүлэһөө гадуур түрэнэй бүхы хүүгэд адли тэгшэ социальна хангалгада хүртэхэ ёһотой.

Статья 26
1. Хүн бүхэн хуралсал абаха эрхэтэй. Хуралсал, угайдхандаа, эхин болон юрэнхы хуралсалай талаар, түлбэригүи байха ёһотой. Эхин хуралсал уялгата байха ёһотой. Техническэ болон мэргэжэлэй хуралсал бүгэдэндэ хүртэсэтэй байха ёһотой, дээдэ хуралсал хүн бүхэнэй арга шадалай үндэһэ нуури дээрэ бултагда адли тэгшэ хүртэсэтэй байха ёһотой.

2. Хуралсал хүнэй гүйсэд дүүрэн хүгжэлтэдэ болон хүнэй эрхэнүүдые, гол сүлөөнүүдые хүндэлэхэ ябадалые дээшлүүлгэдэ шэглүүлэнги байха ёһотой. Хуралсал бүхы арадуудай, арһа яһанай болон шажан мүргэлэй бүлэгүүдэй хоорондохи бэе бэе ойлголсолгодо, тэсэбэритэй байлга болон хани нүхэсэлдэ туһа хүргэхэ болон эб найрамдалые хангаха талаар Нэгэдэмэл Нацинуудай Эмхин ажал ябуулгада туһа хүргэхэ ёһотой.

3. Түрэлхид бага наһатай өөһэднүүгөө хүүгэдтэ хуралсалай түхэл янза шэлэхэ талаар түрүү удха шанартай эрхэтэй байдаг.

Статья 27
1. Хүн бүхэн ниигэм олоной соёлой ажабайдалда сүлөөтэйгөөр хабаадаха, уран найханай бүтээлнүүдээр сэдхэлээ ханаха, эрдэмэй дэбжэлтэдэ хабаадаха болон эсэстэнь олгогдодог аша туһануудые ашаглаха эрхэтэй.

Статья 28
Хүн бүхэн Деклараци дотор найруулагдаһан эрхэнүүд болон сүлөөнүүдэй гүйсэд дүүрэнээр бэелүүлэгдэхэ арга боломж олгодог социальна болон уласхоорондын гуримда хүртэхэ эрхэтэй.

Статья 29
1. Хүн бүхэн иматгал сүлөөтэйгөөр, дүүрэнээр тэрэнэй хүгжэлтэ абаха аргатай ниигэм олоной үмэнэ уялгатай байдаг.

2. Өөрынгөө эрхэнүүдые, сүлөөнүүдые бэелүүлгын үедэ хүн бүхэн иматгал бусад эрхэнүүдые, сүлөөнүүдые зохихо ёһоор мэдэрэлгые, хүндэлэлгые хангахын болон демократическа ниигэм олон дотор нэһхэл сэдхэлэй, ниитын гуримай болон ниитын ажана байдалай үнэн зүб эрилтэнүүдые хангахын тула хууляар тогтоогдоһон хизаарлалтануудтай тушаалдаха ёһотой.

3. Эдэ эрхэнүүдые, сүлөөнүүдые бэелүүлхэ ябадал Нэгэдэмэл Нацинуудай Эмхин зорилгонуудта, гол ёһо дүримүүдтэ харша байха ёһогүй.

Статья 30
Тус Деклараци доторхи ямаршые зүйл тус Деклараци дотор найруулагдаһан эрхэнүүд болон сүлөөнүүдые усадхалада шэглүүлэгдэһэн ямаршые ажал ябуулга эрхилхэ гү, али үйлэ ябадал үүсэхэ хэрэг ямаршыеб гүрэндэ, ямаршыеб бүлэг хүндэтэ гү, али тус тус хүнүүдтэ олгоно

Буряад Республикын Президентын Зарлигууд

Хяагта хотын Слобода поселогой ажабайдал хангалгын объектүүдэе гэнэ усалда хүргэһэн Хяагтын аймагай муниципальна байгуулгын тушаалта нюурнуудай зүгһөө албанай уялгануудэе бүдүүлгээр хазагайруулһан тухай

2003 оной декабриин 4-дэ Хяагта хотын Слобода поселогто уһаар хангалгын гүхээрэлгэнүүдэй хүдэлмэридэ һаад түбэг шаруулагдаһан байна. Хяагта хотын болон Хяагтын аймагай гэр байрын-коммунальна ажахын үйлдбэрийн управлениин, захиргаанай тушаалта нюурнуудай сангалтагүй үйлэ ябадалнууд болон ажал эсрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандалгын эсэстэ котельнын түхээрэлгэнүүд хэрэглэмжэһээ заргагдажа, поселогой олон байртай табан эрнүүдтэ дулаагаар хангалгын түхээрэлгэ гэрээр хэрэглэжэ, 372 гэр байра түбһөө дулаагаар хангалгагүйгөөр үлөө. Тохёолдоһон эрхэ байдалда заагдаһан тушаалта нюурнууд энэ усалыг усадалгада харюусалгагүйгөөр хандаа, ушарһан гэнэ усалай хойшололнуудэе зайсуулаха хүдэлмэри эмхидхэлгын тулаар унжагайруулаха, ямар хүдэлмэри үүсхэхэеэ эйлгөнгүй ябах ушар тохёолдоо.

Өөһэдэйнгөө уялгануудэе дүүргэлтэдэ гушаалта нюурнуудай энэ мэтээр хандалгыг болошогүй гэжэ тоолоод, шанар хайтай коммунальна аша туһануудэе абаха талаар эрхэтэй эрхэнүүдэе хазагайруулаха шарнуудэе усадалгын тула **ингэжэ тогтооноб:**

1. Хяагта хотын Слобода поселогой дулаагаар хангалгын түхээрэлгэнүүдэй хүдэлмэридэ һаад түбэг шаруулаһан тушаалта нюурнуудай талаар республикын прокуратурын зургаанууд үгөлөөн хэрэг үүсхэхэниие хараада абаха.

2. Хяагтын аймагай захиргаанай толгойлогшо В.Ж.Цыремпиловтэ Буряад Республикын Барилгын, архитектурын, гэр байрын-коммунальна ажахын министрствэтэй (Н.И.Быков) хамта:

2.1. Найдарал бэдэрэлэй эсэстэ хохидоһон поселогой ажаһуудал хангалгын түхээрэлгэнүүдэе болон инженернэ коммуникацинуудэе хэрэгтэй хэмжээнүүдэе абаха. Саашадаа гэдэнэй тогтууритай хүдэлмэри хангалгын тула поселогой котельнэдэ нэмэлтэ нөөсын күсэнуудэе байгуулаха ябадал хангаха.

2.2. Слобода поселогой ажаһуудал хангалгын объектүүд дээрэ болоһон гэнэ усалай шалтагануудэе наринаар мурдэхэ, ажалай болон эрхэтэй хуули ёһонуудаар караалагдаһан харюусалгада зэмтэй гушаалта нюурнуудэе, гэнэ усалаар үзүүлэгдэһэн материална хохидолыг

тэрэһнээ нэхэжэ абалгатайгаар хабаадуулаха талаар хэмжээнүүдэе абаха.

3. Үбэлэй ехэ хүйтэнэй үедэхэ бэрхшээлнүүдэе дабалгын түлөө аймаг дотор харюусалгатай тушаалта нюурнуудта хиналта табяагүй байһанда, хүндэ хойшололнуудтайгаар Слобода поселогой эдэ объектүүд дээрэ гэнэ усалда хүргэһэн ажаһуудалай болон гэр байрын жасын объектүүдэй муу хэмжээгээр бэлдэгдэһэн, ашаглагдаһан ушар гушаа Хяагтын аймагай захиргаанай толгойлогшо В.Ж.Цыремпиловтэ зааха.

4. Буряад Республикын Финансын министрствэдэ (А.Ю.Налетов) Слобода поселогто котельнын нэмэлтэ нөөсын хүсэнуудэе байгуулгын болон уһаар хангалгыг тогтууритайгаар эмхидхэлгын тула республиканска бюджетдэ 1600 мянган түхэриг Хяагтын аймагай захиргаанда табьжа үгэхэ тухай дурадхал долоон хоногой хугасаада оруулаха.

5. Буряад Республикын аймагууд болон хотонуудай захиргаануудай толгойлогшонорто, Барилгын, архитектурын болон гэр байрын-коммунальна ажахын министрствэдэ (Н.И.Быков) ажаһуудал хангалгын бүхэ түхээрэлгэнүүдэй, инженернэ коммуникацинуудай найдамтай хүдэлмэриг дээшлүүлхэ, гэдэнэй һаадгүй, тогтууритай хүдэлмэрийн түлөө бүхэ тушаалта нюурнуудай болон байгуулагдаһан штабуудай харюусалгыг дээшлүүлхэ талаар нэмэлтэ хэмжээнүүдэе харьяата территориянууд дээрэ абаха, гэр байрын-коммунальна ажахын объектүүд дээрэ гэнэ усалта эрхэ байдалнуудэе хэрэглэхэ талаар яаралтай болон хүсэ нүлөөтэй хэмжээнүүдэе абаха.

6. Тус Зарлиг гүйсэдхэлгын хойноһоо хиналта Буряад Республикын Президентын Хиналтын Управленидэ (Н.М.Белоколодов) даалгаха.

7. Тус Зарлиг баталагдаһан үдэрһөө хүсэндөө орохо.

Буряад Республикын Президент **А.В.ПОТАПОВ.**

Улаан-Үдэ хото, Правительствын байшан. 2003 оной декабриин 17. № 388.

Буряад Республикын гэр байрын-коммунальна ажахын оршонууд болон гаршануудай тэнсүүри тухай

Буряад Республикын Правительствын хэмжээнүүдэе абажа байбашы, гэр байрын-коммунальна ажахын муниципальна эмхинүүдэй мүнгэн сангай байдал орёо байһан заандаа. Гэр байрын-коммунальна аша туһануудай тарифуудыг нотагай өөһэдэйн хүтэлбэрийн зургаануудай саг соонь хубилгадагүй, экономикын талаар тарифуудай тааралдаагүй ушарнууд, бэелүүлэгдэһэн аша туһануудай түлөө түлбэринүүдэе элсүүлхэ талаар дутуу хүдэлмэри гэр байрын-коммунальна аша туһануудэе үзүүлдэг эмхинүүдэй мүнгэн сангай нөөснүүдээр хангагдасада муугаар нүлөөлжэ, бюджетэй мүнгэ зөөри ашаглалгын ашаг үрые доошолуулаха.

Буряад Республикын Президентын 1997 оной октябриин 13-най 235-дахи Зарлигаар баталагдаһан Буряад Республика дотор Гэр байрын-коммунальна ажахын реформын хараа бодомжыг ашаг үрэтэйгөөр бэелүүлхын, гэр байрын-коммунальна ажахын халбарин тогтууритай, найдамтай хүдэлмэри хангахын тула **ингэжэ тогтооноб:**

1. Буряад Республикын Правительствата (В.О.Гейдебрехт) болон Буряад Республика доторой нотагай өөһэдэйн хүтэлбэрийн зургаануудта гэр байрын-коммунальна ажахын эмхинүүдэй аша туһануудай түлөө экономикын талаар үндэһэлэгдэһэн тарифуудыг 2004 оной январийн 1-һээ хожомдуулангүйгөөр, тийхэтэй хамта хүн зондо болон эмхинүүдтэ үзүүлэгдэдэг аша туһануудай шанарыг дээшлүүлэн баталха.

2. Буряад Республикын Правительствата (В.О.Гейдебрехт):
2.1. Буряад Республикын гэр байрын-коммунальна ажахын 2004 оной оршонууд болон гаршануудай тэнсүүриг зохиохо болон баталха.

2.2. Хэб болгожо баримталагдаһан методикын үндэһэ һуури дээрэ, федеральна нормативуудтай зохиладуулан, халбарин оршонууд болон гаршануудай тэнсүүриг 2004 оной республиканска бюджетэй түлэбтэй тааралдуулаха.

2.3. 2004 оной республиканска бюджетэе гэр байрын-коммунальна ажаһада үгтэдэг мүнгэ зөөрийн хубида залан шууд гүйсэдхэлгыг хангаха.

2.4. Россин Федерацийн Бюджетэй кодексын 74-дэхи статьятай зохиладуулан, гэр байрын-коммунальна ажахыг хангалгада нотагай өөһэдэйн хүтэлбэрийн зургаануудта мүнгэн сангай туһаламжа үгэлгын эрхэ нүхсэлгэнүүдэе зохиохо.

3. Тус Зарлиг гүйсэдхэлгын хойноһоо хиналта Буряад Республикын Президентын Хиналтын управленидэ (Н.М.Белоколодов) даалгаха.

Буряад Республикын Президент **А.В.ПОТАПОВ.**

Улаан-Үдэ хото, Правительствын байшан. 2003 оной декабриин 16. №387.

В.Б.УНХЕЕВ ТУХАЙ

Унхеев Владимир Бальбуровиче Буряад Республикын Правительствын Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшын зүбшэлэгшын тушаалһаа сүлөөлөөд, 2003 оной декабриин 19-һөө Буряад Республикын Президентын зүбшэлэгшын - Буряад Республикын гүрэнэй албанай «Б» шатын гүрэнэй дээдын тушаалда томилохо.

Буряад Республикын Президент **А.В.ПОТАПОВ.**

Улаан-Үдэ хото, Правительствын байшан. 2003 оной декабриин 18. № 403.

БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ТОГТООЛНУУД

2003 оной ноябриин 5-най

№327

«Элүүрыг хамгаалгын министрствын эм домой зүйлнүүдэй шанарыг сертификацилга болон хиналтын түб» гэнэн гүрэнэй эмхи зургаание байгуулаха тухай

Эм домой зүйлнүүдэй шанарай хойноһоо хиналта шангадхакын тула Буряад Республикын Правительство **ингэжэ тогтооно:**

1. «Буряад Республикын Элүүрыг хамгаалгын министрствын эм домой зүйлнүүдэй шанарыг сертификацилга болон хиналтын түб» гэнэн гүрэнэй эмхи зургаан болгожо нэгэдүүлхэнэй үндэһөөр «Буряад Республикын Элүүрыг хамгаалгын министрствын эм домой зүйлнүүдэе сертификацилга болон «Буряад Республикын Элүүрыг хамгаалгын министрствын эм домой зүйлнүүдэй шанарай, аптекин эмхи зургаанууд болон предпрятинуудай үйлдбэрийн ажал ябуулгын хойноһоо хиналтын инспекци» гэнэн гүрэнэй эмхи зургаануудэе хубилган байгуулаха.

2. Буряад Республикын Элүүрыг хамгаалгын министрствэдэ (В.В.Кожеников) эмхи зургаанай Устав болон тушаал дамжуулгын актыг баталха.

3. Буряад Республикын Зөөрийн харилсаануудай гүрэнэй комитедтэ (Е.М.Пальцев) хубилган байгуулагда хабаатай хуули ёһонуудаар хараалагдаһан үйлэ ябадалнуудэе бэелүүлхэ.

4. Буряад Республикын Элүүрыг хамгаалгын министрствэдэ (В.В.Кожеников) байгуулагдаһан эмхи зургаание мүнгөөр хангахыень «Элүүрыг хамгаалга» гэнэн бүлгөөр «2004 оной республиканска бюджет тухай» Буряад Республикын Хууляар баталагдаһан мүнгэ зөөрийн хэмжээн соо хараалха.

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ **А.В.ПОТАПОВ.**

2003 оной декабриин 9-нэй

№ 365

2004-2007 онуудта Буряад Республикын агропромышленна комплексын хүгжэлтын программа тухай

«Республиканска тусхай зорилгонуудтай программанууд тухай» Буряад Республикын Президентын 2003 оной мартын 24-нэй Зарлигтай зохиладуулан, Буряад Республикын Правительство **ингэжэ тогтооно:**

1. «2004-2007 онуудта Буряад Республикын агропромышленна комплексын хүгжэлтэ» гэнэн республиканска тусхай зорилготой эндэ хабсаргагдаһан программа (саашаа - Программа) баталха.

2. Буряад Республикын Хүдөө ажахын болон эдэс хоолой министрствэдэ (В.В.Бубнов) 2003 оной июлийн 1 хүртээр баталагдаһан республиканска программануудэе бэелүүлгын болзортой түгсэхэнэй һүүлээр шэнээр зохиогдоһон программануудэе подпрограммануудай түхлөөр Программата оруулаха.

3. Хүдөө ажахын хүгжэлтэдэ шэглүүлэгдэһэн нормативна документүүдэе зохиоходоо, Программын дүримүүдэе хараада абахыень нотагай өөһэдэйн хүтэлбэрийн зургаануудта зуураалха.

4. Буряад Республикын Финансын министрствэдэ (А.Ю.Налетов) 2004-2007

онуудай республиканска бюджетэй түлэбүүдэе бүридүүлхэдээ, республиканска бюджетэй мүнгэ зөөрөөр хангагдаха ёһотой республиканска тусхай зорилготой программануудай тоодо Программыг оруулаха болон тэрэниие бэелүүлэгдэ табигдадаг номологонуудай хэмжээе жэл бүри тододхохо.

5. «2005 он хүртээрхи үедэ Буряад Республикын агропромышленна комплексын хүгжэлтын республиканска дундуур болзортой программа тухай» Буряад Республикын Правительствын 2000 оной апрелин 24-нэй Тогтоолыг хүсээс буураа гэжэ тоолохо.

6. Тус Тогтоол гүйсэдхэлгын хойноһоо хиналта Буряад Республикын Президентын Хиналтын управленидэ (Н.М.Белоколодов) даалгаха.

Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ **А.В.ПОТАПОВ.**

*Электронно түхэлтэй хабсаргалтай Буряад Республикын Хүдөө ажахын болон эдэс хоолой министрствэдэ 21-44-15 гэнэн телефонуор хойходоог, танилсажа болохо.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Генеральна директор - ахамад редактор **А.А.АНГАРХАЕВ.**
Редактор **Г.Х. ДАШЕЕВА**

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: **И.М.ЕГОРОВ, И.Б.ДАГБАЕВ** (Буряад Республикын Правительство), **Ф.П.БОТОНОВА, Ц.Э.ДОРЖИЕВ** (Буряад Республикын Арадай Хурал), **Т.В.САМБЯЛОВА** (генеральна директорэй 1-дэхи орлогшо, секретариадые хүтэлбэрлэгшэ), **Д.Д.ЭРДЫНИЕВА** (харюусалгата секретарь); **Д.Б.ГУРОДАРМАЕВА** (харюусалгата секретарини орлогшо), таһагуудыг даагшад: **В.Г.ГОМБОЕВА, Н.А.ГОНЧИКОВА, Б.В.БАЛДАНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА.**

Хэблэлэй байшанай телефонууд: генеральна директорэй-ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54 (факс), ген. директорэй 1-дэхи орлогшо - ахамад редакторай орлогшын - 21-68-08, ахамад редакторай орлогшынорой - 21-64-36, 21-33-61, редакторай орлогшын - 21-54-93, секретариадай - 21-50-52; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлой болон түүхын - 21-60-21; «Морин хуур», «Вершины» журналуудай редакци - 21-55-97; залуушуулай, оюутадай ажабайдалай болон олонинтын хүдэлмэрийн, «Одон» журналай редакци - 21-54-93; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламн - 21-62-62, коммерсекс ажалэй - 21-55-97, компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтерин - 21-23-67.

Редакцида ороһон материалнууд шүүмжлэгдэдэггүй, мүн авторнуудтань бусаагдадаггүй.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нотагай нэрэнүүдэй бэшэлгыг хазагайруулаһан ушарта авторнуудын харюусалгатай. Редакциин ханамжа автарайхитай адли бэшэ байжа магад.